

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Róth Miklós ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek, dr. Simits Iván ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. augusztus 31. napján meghozott, 19.P.24.077/2007/3. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek forint 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes által szerkesztett ... napilapban ...-án megjelent, „...” című cikkben közöltek miatt a felperesek sajtó-helyreigazítás iránt előterjesztett keresetét elutasította, és arra kötelezte a felpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg az alperesnek 10-10.000 Ft perköltséget, valamint a Magyar Államnak - külön felhívásra - 10.500-10.500 Ft illetéket.

Az ítélet indokolásában hivatkozott a Ptk. 79. § (1) bekezdésére, a PK 13. és 14. számú állásfoglalásra és a Ptk. 85. § (1) és (3) bekezdésére.

Kifejtette, hogy az I. rendű felperes számára a jelenlegi jogi szabályozás nem teszi lehetővé, hogy sajtó-helyreigazítást terjesszen elő a cikkben érintett ... özvegyeként, mivel ez nem felel meg a személyes jogérvényesítés kötelezettségének, ugyanis a cikkben személyére nézve utalás sem történt, elhunyt férje nevében pedig nem terjeszthet elő helyreigazítási igényt. Az elhunyt emlékéhez fűződő saját kegyeleti jogának sérelme miatti általános személyiségi jogi igényérvényesítési lehetőség a sajtó-helyreigazítási per megindítására nem terjed ki. Az I. rendű felperes keresetét ezért érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A II. rendű felperes esetében is vitatható volt a személyes érintettség az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a cikkben a neve egyedileg nem került feltüntetésre, azonban még érintettsége esetén sem alapos a keresete, ugyanis a három sérültnél érdemben csak az került közlésre, hogy megsebesültek, ez pedig megfelel a valóságnak, az ő cselekvésükről valótlant az újság nem közölt, és összességében sem keltett hamis látszatot, a meg nem nevezett sérültekről dehonesztálót nem írt.

A cikk érdemi mondanivalója az Európai Emberi Jogi Bírósághoz intézett beadványról szól, amelynek lényegét a cikk pontosan adta vissza.

A sajtónak nem lehet feladata, hogy a panasz megalapozottsága körében állást foglaljon, csak arra van lehetősége, hogy az általa megemlített eljárás befejeződésekor az eredményről az érintettek kérelmére tájékoztatást adjon.

Utalt arra, hogy a cikk részletesen beszámol a magyar bírósági döntésről, annak tartalmáról is, és álláspontja szerint a II. rendű felperest illetően - még esetleges beazonosíthatósága esetén sem - jelent meg valótlan tényállítás a cikkben, és hamis látszat sem keletkezett, ezért az ő keresetét érdemben is elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a I. rendű felperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását kérte a kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően.

Elfogadhatatlannak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság még a II. rendű felperes vonatkozásában sem állapította meg a személyes érintettséget annak ellenére, hogy a lefolytatott büntetőeljárásban sértettként szerepelt, és hogy a helyiek közül vannak olyanok, akik név szerint ismerik a ... sortűz sértettjeit, sőt II. rendű felperes 2006-ban a ... díj „...” fokozatú kitüntetésben részesült. Az olvasók számára is beazonosítható a sértettek személye, hiszen az interneten a ... szabad lexikonban név szerint szerepelnek.

A cikk valótlaniságot híresztelt annak közlésével, hogy a sortűz sértettjei - beleértve II. rendű felperest is - fegyveres felkelők voltak, akik korábban tűzharcban vették be az épületet, mert elhallgatta azt a tényt, hogy amikor ... százados és az egysége a ... rendőrkapitánysághoz ért, a rendőrkapitányságot elfoglaló felkelők már nem voltak a helyszínen, ott csak öt polgári személy tartózkodott, akik nem álltak szemben a lefegyverzett rendőrökkel, egy személy kivételével nem vettek részt az épület elfoglalásában és fegyverrel sem rendelkeztek. A II. rendű felperes nem volt felkelő, fegyvertelen civil volt, békés szándékkal tartózkodott a rendőrség udvarán, akárcsak I. rendű felperes férje és még két személy. ...t nem ismerték, vele nem tartoztak össze, akinél ha volt is fegyver, azt át akarta adni a tiszti különítménynek, azonban ennek ellenére mind az ötükre tüzet nyitottak, amelynek következtében hárman életüket veszítették, míg ő és I. rendű felperes férje súlyosan megsebesültek. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen jutott arra az álláspontra, hogy II. rendű felperes esetében még esetleges beazonosíthatósága esetén sem jelent meg a cikkben valótlan tényállítás.

Tévesen utalt az elsőfokú bíróság a PK 14. számú állásfoglalás alkalmazhatóságára is, mert a II. rendű felperes keresetét a cikk azon részei miatt terjesztette elő, amelyek kívül esnek a strasbourgi eljárás keretein.

A magyar bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás felülvizsgálata nem képezheti a strasbourgi eljárás tárgyát, tehát az arról szóló beszámoló ürügyén sem lehet azt a hamis látszatot kelteni, hogy a ... rendőrkapitányság udvarán ...-án a rendőrséget tűzharcban elfoglaló fegyveres felkelőkkel szemben került sor a fegyverhasználatra.

II. rendű felperes a jogerős bírósági ítéletben rögzített tényállás alapján kéri megállapítani, hogy mi a valóság, ezért saját szerepén kívül a szoros összefüggés okán ki kell térnie a többiek tevékenységére és számára is, ezzel nem lépi túl azt a szabályt, hogy csak a saját vonatkozásában kérhet helyreigazítást.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Kiemelte, hogy a II. rendű felperes által sérelmezett írás az emberiségellenes cselekmény miatt elítélt ... strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához intézett panaszát ismerteti, amelyre a sajtó helyreigazítási kötelezettség nélkül jogosult a PK 14. számú állásfoglalás helyes értelmezése alapján. A hiteles tájékoztatásnak megfelelően ki kellett derülni annak a cikkből, hogy a panasz milyen állásponton alapul. Azt a II. rendű felperes sem vitatja, hogy a rendőrség udvarán levők közül egy személynél fegyver volt. Ebből következően büntetőjogi megítélés kérdése az, hogy a ... az így kiadott tűzparancs miatt emberiségellenes cselekményt követett-e el. Ezt a strasbourgi bíróság fogja majd elbírálni.

A felperes érintettsége egyébként is csak abban merül ki, hogy ő is megsérült, ez pedig megfelel a valóságnak, róla valótlanságot nem közöltek.

Utalt arra is, hogy a II. rendű felperes még akkor sem jogosult sebesült társai helyett sajtó-helyreigazítást igényelni, ha közismert tény az ..., hogy ő is a sebesültek között volt, ugyanis semminemű szoros összefüggés nem teszi lehetővé, hogy a személyiségi jogok személyes érvényesítésétől el lehetne tekinteni.

A II. rendű felperes az alperes fellebbezésre tett észrevételében azt emelte ki, hogy a helyreigazításban szereplő ténybeli kérdéseket már jogerős bírósági ítélet eldöntötte, az abban foglaltak felülvizsgálatára nincs folyamatban eljárás, ebben a strasbourgi bíróságtól nem várható döntés. Azt a cikkbeli valótlán állítást sérelmezi, hogy mindegyik sértettél - tehát II. rendű felperesnél is - volt fegyver, és mindannyian részt vettek korábban a rendőrség épületének elfoglalásában, amelynek során tűzharcra került sor. A helyreigazítást saját nevében kéri, de ez nem zárhatja ki azt, hogy ne lehetne kitérni a tényleges eseményekre.

A II. rendű felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezéssel érintett részben vizsgálhatta felül.

E körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helyes érdemi döntést hozott, azonban annak indoklásával a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A perbeli jogvita elbírálásánál alkalmazandó rendelkezések alapján a Fővárosi Ítéltábla általánosságban azt emeli ki, hogy a Ptk. 79. §-ban szabályozott sajtó-helyreigazítás különös anyagi jogi szabály, olyan sajátos személyiségvédelmi eszköz, amelynek érvényesítésére csak a jogszabály által meghatározott körben és a társadalmi rendeltetésének megfelelően kerülhet sor. Sajtó-helyreigazítás csak a törvényben meghatározott jogsértés elkövetése esetén vehető igénybe, mégpedig valótlán tény közlése, vagy híresztelése, illetve való tény hamis színben való feltüntetése esetén.

A PK 14. számú állásfoglalás alapján, ha a sajtó a büntetőeljárásról a valóságnak megfelelően tájékoztatja az olvasóit, nem állhat fenn helyreigazítási kötelezettsége, azonban a helyreigazítás objektív jellegéből adódóan, ha az adott büntetőeljárás tárgyát nem képező valótlán tényállítás történik, akkor a helyreigazításnak helye van.

A Ptk. 85. § (1) bekezdéséből, valamint a PK 13. számú állásfoglalásból következően sajtó-helyreigazítást csak személyesen lehet érvényesíteni, és csak az jogosult a helyreigazítás kérésére, akinek a személyére a sajtóközlemény olyan módon utal, hogy abból a személye felismerhető, beazonosítható. Ha a tényállítás több személyt érint, mindegyikük csak a rá vonatkozó állítás, a saját személyét ért sérelem miatt érvényesíthet igényt.

A sajtó-helyreigazítási kérelem alapossága esetén a bíróság a kérelem és az ellenkérelem korlátai között állapítja meg a helyreigazítás szövegét, mégpedig olyan tartalommal, hogy abból kitűnjön, hogy mely állítások jogsértőek és ezzel szemben melyek a való tények. A valóság feltüntetése csak annyiban követelhető és indokolt, amennyiben ez a jogsértő közlések megértéséhez, értelmezéséhez szükséges.

A sajtó-helyreigazításra vonatkozó általános szabályok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a II. rendű felperes jogosult volt igényérvényesítésre, mert az alperesi cikk azáltal, hogy az ...-i ... sortűz eseményeiről beszámolt, érintette a II. rendű felperes személyét is, mint aki tagja volt annak a csoportosulásnak, akik a tiszti különítmény megérkezésekor a ... rendőrkapitányság helyszínén tartózkodtak, és akik a sortűzben sebesülést szenvedtek el.

A II. rendű felperes neve ugyan nem került közlésre, de az események iránt érdeklődők - különösen a ... olvasók - előtt a személye ismert, így a cikk alapján többek számára beazonosítható, mivel II.

rendű felperes egyik tagja volt annak a kisszámú csoportnak, akik a sortűzben megsebesültek, illetve a tisztí különítmény parancsnoka - ... - elleni büntetőeljárásban sértettként részt vett.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű felperes személyes érintettsége, így igényérvényesítési jogosultsága nem vitatható, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor eltérő jogi álláspontja ellenére a II. rendű felperes keresetét érdemben bírálta el.

Nem értett egyet azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a II. rendű felperes igényének megítélésekor elsősorban abból indult ki, hogy a cikk érdemi mondanivalója az Európai Emberi Jogi Bírósághoz intézett beadvány tartalma, amelynek lényegét a cikk pontosan adja vissza, és a három sérültet illetően - akik közül az egyik a II. rendű felperes volt - valótlaniságot, dehonesztáló körülményt nem közölt, és nem keltette azt a hamis látszatot, hogy minden sebesült fegyveres felkelő lett volna.

A II. rendű felperes által ténylegesen sérelmezett rész - a cikk bevezető sorai - a panaszbeadványra utalás előtt elkülönülten írta le az ...-i eseményeket, mégpedig nem az ítéleti tényállásnak megfelelő módon, ugyanis a ... százados helyszínre való küldésének oka és a lövöldözés tényének közlése között a sérelmezett felvezetés nem tartalmazta azt a jogerős ítélettel helybenhagyott bírósági tényállítást, hogy a helyszínen már nem azok a fegyveres felkelők tartózkodtak a tisztí különítmény megérkezésekor, akik a rendőrkapitányságot elfoglalták.

A sérelmezett cikk-részlet - majd a panaszbeadványt megfogalmazó jogi képviselő által elmondottakat ismertető közlés - azonban nem az egyes személyekre, hanem a csoportra vonatkozóan tartalmazott tényállítást, mégpedig oly módon, hogy ezáltal igazolni lehessen azt, hogy miért nem elfogadható ... számára az 1949-es genfi egyezmény 3. Cikkének az alkalmazása az ellene folyó eljárásban.

Ebből következően a II. rendű felperes egy olyan tényállítás tekintetében kérte a helyreigazítás elrendelését, amelyre a PK 14. számú állásfoglalás II. pontjában rögzített kizáró feltétel nem volt alkalmazható, mert a sérelmezett rész nem tartozott szorosan az adott büntetőeljárás miatt előterjesztett panaszbeadványról való tudósításhoz - tekintettel a kiragadott és elkülönülten ismertetett eseményekre -, ráadásul a büntető ítéletben megállapított tényálláshoz viszonyítottan sem felelt meg a valósághű tájékoztatás követelményének.

A II. rendű felperes azonban a csoport tevékenységére vonatkozóan és olyan körülmények miatt kérte a hamis látszat keltésének megállapítását és ebből adódóan a helyreigazítás elrendelését, amelyek megítélése túlmutat a sajtó-helyreigazítási eljárás lehetőségén, mivel olyan kérdésekben kellene állást foglalni, amelyek megítélése büntetőeljárásban való döntéshozatalt igényel, és amely tárgyban született jogerős bírósági döntés miatt a strasbourgi Európai Emberi Jogi bíróság előtt folyamatban van eljárás ... elítélt panaszbeadványa következtében.

A Fővárosi Ítéltábla ezért úgy ítélte meg, hogy a II. rendű felperes által előterjesztett igény sajtó-helyreigazítási per keretében nem vizsgálható érdemben, mert az adott csoport tevékenységére vonatkozóan olyan büntetőjogi minősítésről kellene dönten, amelynek tárgyában kizárólag büntetőbíróság jogosult határozni, s amely kérdést jelenleg is nemzetközi eljárás keretében vizsgálják.

A másodfokú bíróság megítélése szerint más jogterületre tartozó kérdések vizsgálatára a sajtó-helyreigazítási eljárás keretében nincs lehetőség, ezért a II. rendű felperes keresetét nem találta megalapozottnak, és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően az elsőfokú bíróság II. rendű felperes keresetét érdemben elutasító ítéletét helybenhagyta, azonban a kifejtett eltérő jogi indokolással.

A II. rendű felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-án alapuló ügyvédi munkadíj, valamint a le nem rótt illeték megfizetésére, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k. . Csányi Terézia Katalin s. k.
bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő